

Այս գիրքը պատկանում է՝

Կալիֆորնիայի անտառային հրդեհներ

Սոցիալական պատմությունների
աշխատանքային գրքույկ

Ստեղծվել է Մայա Մաթեիսի կողմից, PhD

Լիցենզավորված կլինիկական հոգեբան (HI #PSY1979, CA #PSY32638)
Հաշմանդամության ուսումնասիրությունների կենտրոն, Կրթության քոլեջ,
Հավայիի համալսարան Մանոայում

Այս գրքի մասին

Այս գիրքը նախատեսված է մտավոր և զարգացման հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և մեծահասակների համար, ովքեր տուժել են Կալիֆոռնիայի անտառային հրդեհներից: Այնուամենայնիվ, դա կարող է օգտակար լինել յուրաքանչյուրի համար: Այն օգտագործում է ապացույցների վրա հիմնված միջամտություններից ստացված ռազմավարություններ՝ վնասվածքների խնամքի համար: Այն գրված է պարզ լեզվով՝ արտահայտելու համար, թե ինչ է տեղի ունեցել և ինչ են մարդիկ ապրում: Հուսով ենք, որ դա կօգնի մարդկանց ապահով զգալ և սկսել ապաքինվել:

Այս գրքի առաջին տարբերակը մշակվել է այն մարդկանց համար, ովքեր տուժել են 2023 թվականի Հավայան կղզիների Մաուիում տեղի ունեցած անտառային հրդեհներից: Այս հրատարակությունը նվիրված է Կալիֆոռնիայի զարգացման ծառայությունների դեպարտամենտին (DDS) և այն ընտանիքներին, որոնց նրանք ծառայում են, Հավայիի ձեր հարևանների կողմից սիրով: Մենք կանգնած ենք ձեր կողքին՝ աջակցելու և բուժելու համար, և հուսով ենք, որ այս resource-ը կբերի միտքարկություն և ուժ, երբ դուք անցնեք վերականգնման ճանապարհը:

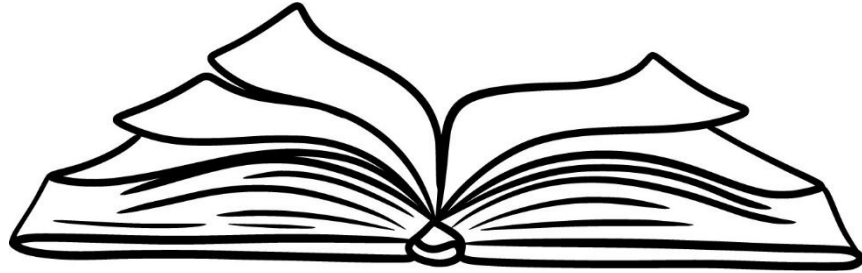

Ստեղծվել է Մայա Մաթեիսի կողմից, PhD
Լիցենզավորված կլինիկական հոգեբան (HI #PSY1979, CA #PSY32638)

Լրացուցիչ տեղեկություններ՝
<https://coe.hawaii.edu/cds/maui-wildfire-response/>

© 2025, Հաշմանդամության ուսումնասիրությունների կենտրոն, Կրթության քոլեջ, Հավայան կղզիների համալսարան Մանուայում: Այս ռեսուրսը ստեղծվել է ԱՄՆ HHS-ի ACL-ի ֆինանսավորմամբ, մրցանակ #90DDUC0137:

Ինչպես օգտագործել այս գիրքը

Սոցիալական պատմություն

1. Կարդացեք սոցիալական պատմությունը ձեր խնամքի տակ գտնվող անձի հետ: Դադար տվեք, եթե նրանք չափազանց անհանգստանան:
2. Քննարկեք միասին և պատասխանեք նրանց բոլոր հարցերին ճշմարտացիորեն և պարզ լեզվով:
3. Հասանելի ունեցեք այն, որպեսզի նրանք կարողանան ինքնուրույն նայել:
4. Վերադարձեք՝ միասին կարդալու պատմությունը այնքան հաճախ, որքան դա օգտակար է: Կրկին կարդալը կօգնի պատմվածքի ըմբռնմանը:

Աշխատագիրք

1. Սկսեք աշխատանքային գրքույկի բաժինը, երբ մարդը հանգիստ է:
2. Օժանդակություն ցուցաբերեք աշխատանքային գրքույկի առաջադրանքների կատարման համար: Հարմարեցրեք հարցերը անհատի կարիքներին համապատասխան:
3. Խրախուսեք ձեր խնամքի տակ գտնվող անձին նկարել, գունավորել կամ գրել: Գրեք ձեզ ասված ցանկացած բառ:
4. Անհրաժեշտության դեպքում ընդմիջումներ արեք և հանգստանալուց հետո վերադարձեք: Աշխատանքային գրքույկը կարելի է լրացնել ժամանակի ընթացքում: Այն պարտադիր չէ ավարտել մեկ նստացմամբ:

Կալիֆորնիայի անտառային հրդեհներ

Հրդեհը սկսվել է բլուրներում: Խոտը շատ չոր էր:

Ուժեղ քամու պատճառով անտառային հրդեհը արագ տարածվեց:

Շատ ծուխ կար:

Անտառային հրդեհը տարածվել է այն վայրերում, որտեղ մարդիկ ապրում են: Այն այրել է շենքերը հիմնովին:

Մարդիկ և ընտանի կենդանիները պետք է արագ հեռանային՝ ապահով լինելու համար:

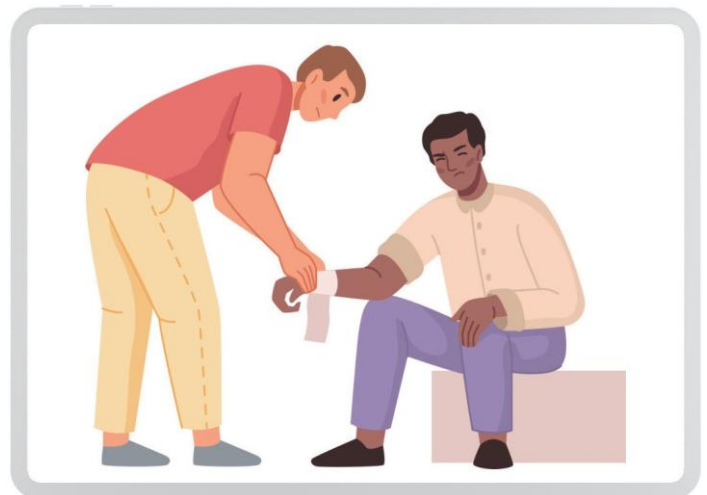

Սոցիալական պատմություն

Ճանապարհները շատ մարդաշատ էին: Որոշ մարդիկ ստիպված էին թողնել իրենց մեքենաները և քայլել դեպի անվտանգություն:

Շատ մարդիկ և կենդանիներ վնասվել են, ոմանք մահացել են:

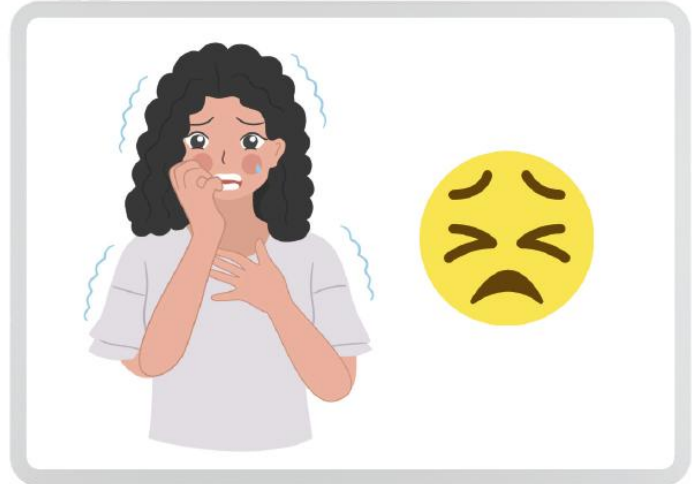

Մարդիկ, ովքեր լքել են իրենց տները, գնացել են ապաստարաններ, հյուրանոցներ կամ մնացել են ընկերների և ընտանիքի հետ:

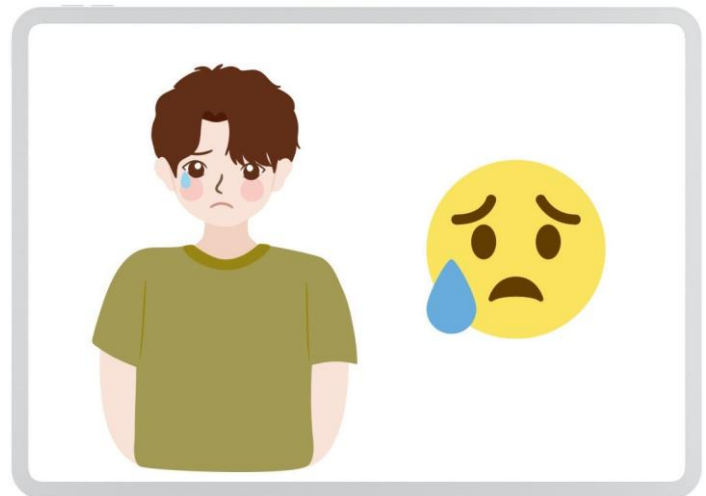

Կալիֆորնիայի անտառային հրդեհներ (Շարունակվում է)

Շատ մարդիկ
վախենում են
անտառային հրդեհից:

Մարդիկ, ովքեր
կորցրել են իրենց
տները կամ սիրելի
մարդկանց, կարող են
շատ տխուր զգալ:

Շատ մարդիկ կարող են
նաև անհանգստացած
կամ զայրացած զգալ:

Սոցիալական պատմություն

(Շարունակվում է)

Հրշեջները շատ քրտնաջան աշխատել են հրդեհները մարելու և մարդկանց անվտանգ պահելու համար: Նրանք շատ քաջ էին:

Շատ մարդիկ են եկել օգնության: Մարդիկ բերեցին սնունդ և պարագաներ:

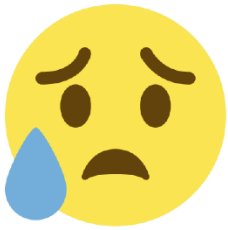
Կալիֆոռնիան ուժեղ է: Մարդիկ կվերակառուցեն թաղամասերն ու քաղաքները:

Աշխատագիրք

Անտառային հրդեհը մեծ իրադարձություն էր, որը փոխեց մեր կյանքը: Բոլորը շատ զգացմունքներ ունեն անտառային հրդեհի վերաբերյալ:

Ինչպե՞ս եմ ես զգում:

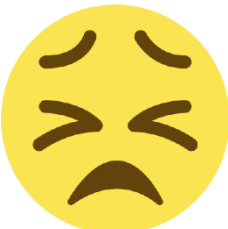
Տխուր

Շփոթված

Չայրացած

Վախեցած

Մտահոգված

Ընդարմացած

Ցնցված

_____

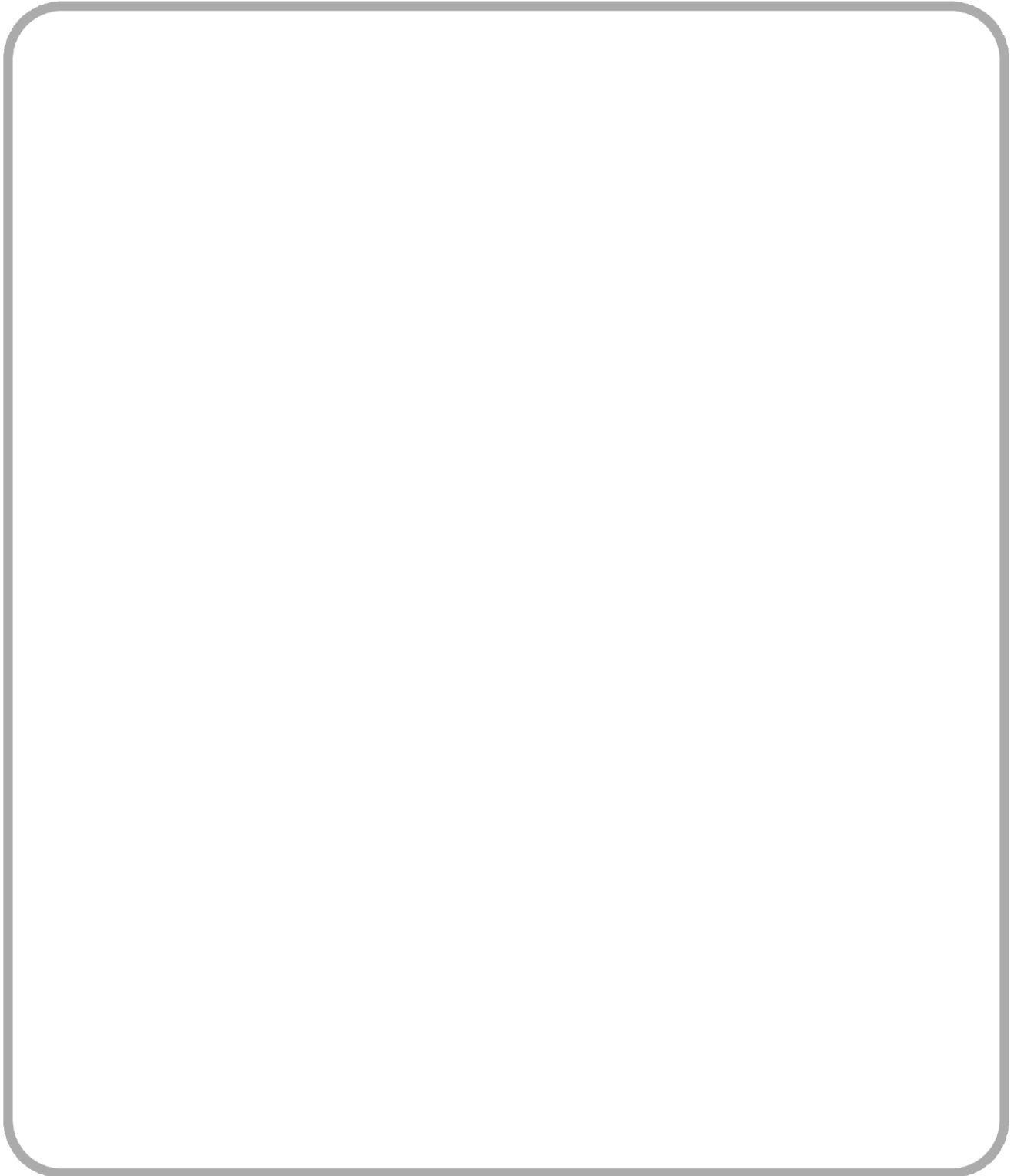

_____

Չգացմունքներ

Պատկեր, թե ինչպե՞ս եմ ես գգում.

Իմ մարմինը

Շատ մարդիկ իրենց վատ են զգում այն բանից հետո, երբ ինչ-որ սարսափելի բան է տեղի ունենում:

Ինչպե՞ս եմ ես զգում

ՍՏԱՄՈՔՍԻ
ՑԱԿԻ

ԳԼԽԱՑԱԿ

ՀԻՎԱՆԴ

ՀՈԳԼԱԾ

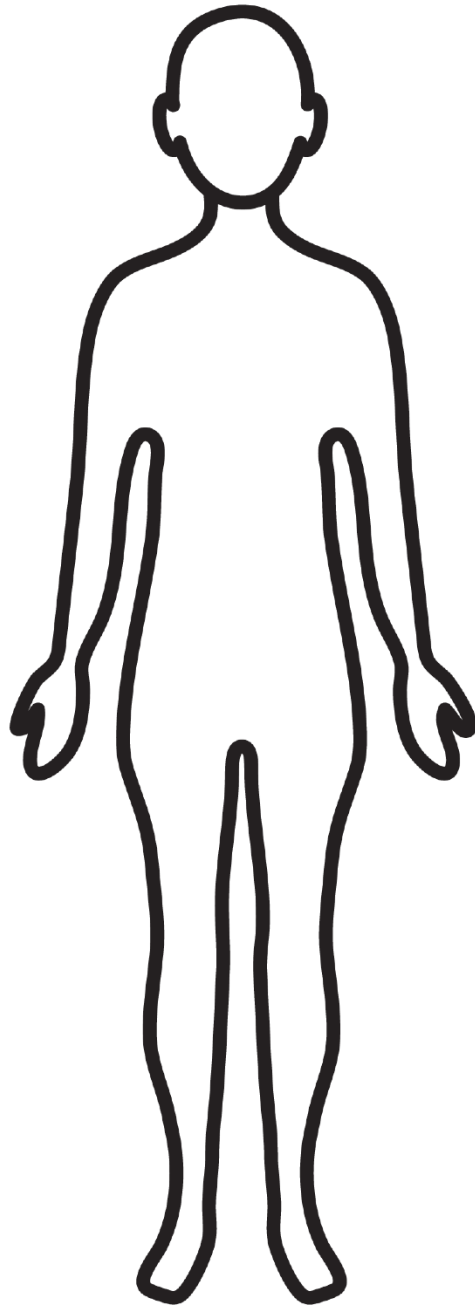
ՑԼՑՎԱԾ

ՑԱԿ

Իմ մարմինը

Պատկեր, թե ինչպես եմ գտնվում.

ԲՈԼԺՈՒՄ

Բաներ, որոնք կարող են օգնել ինձ ավելի լավ
զգալ:

ՍԱՌԸ ՋՐԻ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈՍԶ

ԳՐԿԵԼ

ԱՐԿԵՍ

ՀԱՐԺՈՒՄ

ԽՈՐ ՇՈՒՆՉ

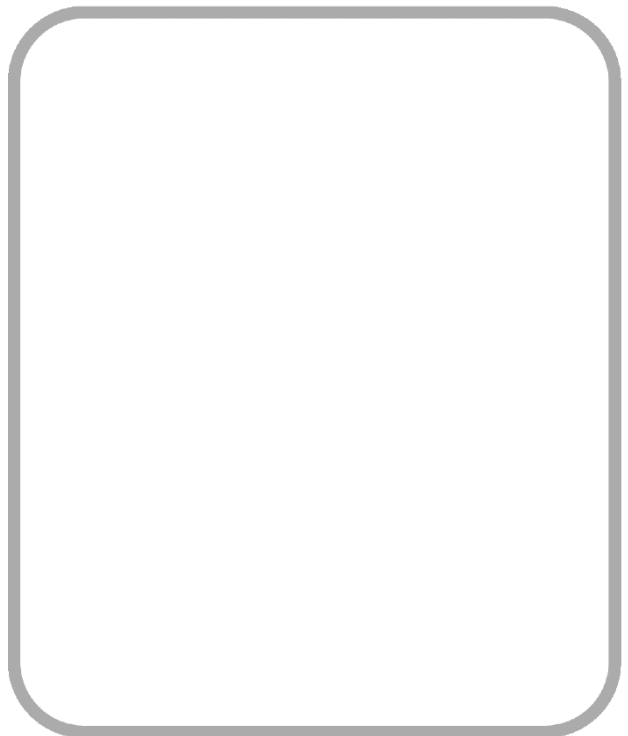
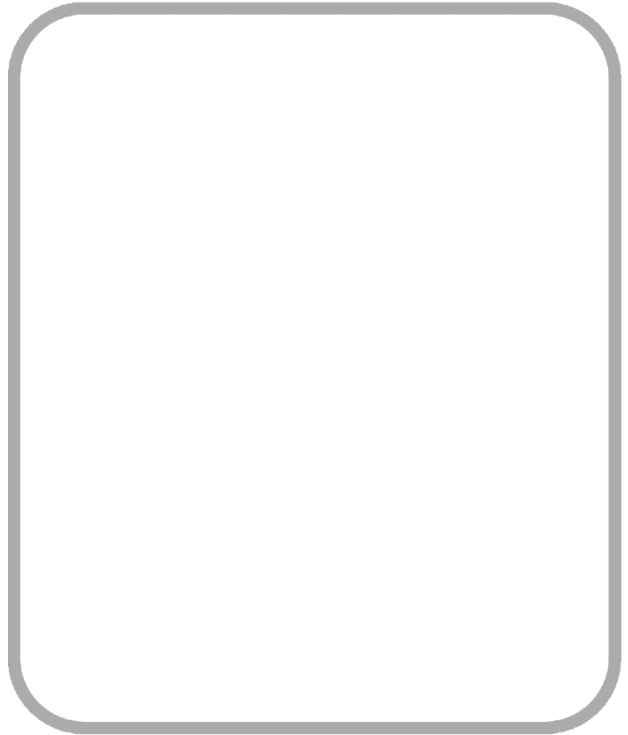
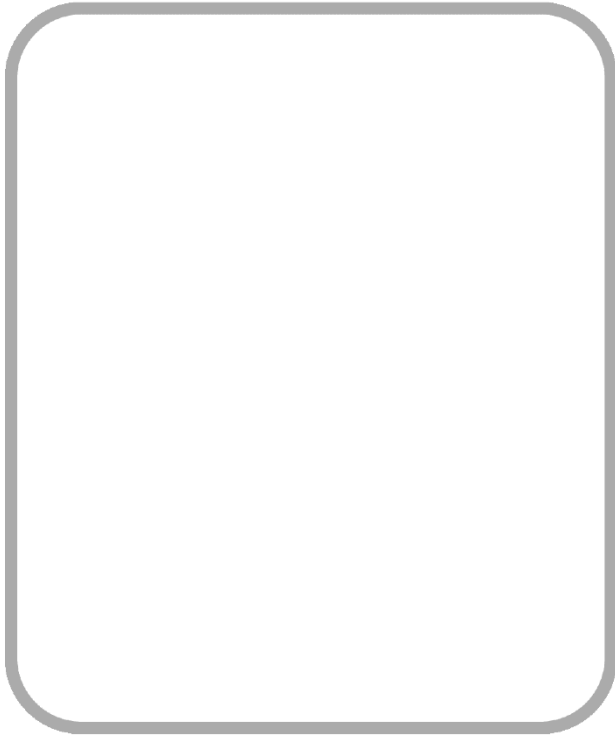
ԸՆՏԱՆԻԶ

ՀԱՇԿԵԼ

ԲՈՒԺՈՒՄ

Այլ բաներ, որոնք ինձ օգնում են լավ
զգալ.

**Իմ անտառային հրդեհի
պատմությունը
Երբ հրդեհը սկսվեց, ես...**

Իրեր, որոնք ես կարող էի տեսնել, լսել,
հոտոտել և շոշափել:

A large, empty rounded rectangular box with a gray border, intended for drawing or writing.

Three horizontal gray lines, intended for writing.

Ամենասարսափելի բանը, որ տեղի ունեցավ.

A large, empty rounded rectangular box with a gray border, intended for writing a response to the prompt above.

Three horizontal gray lines, intended for writing a response to the prompt above.

Ի՞նչ է տեղի ունենում հիմա.

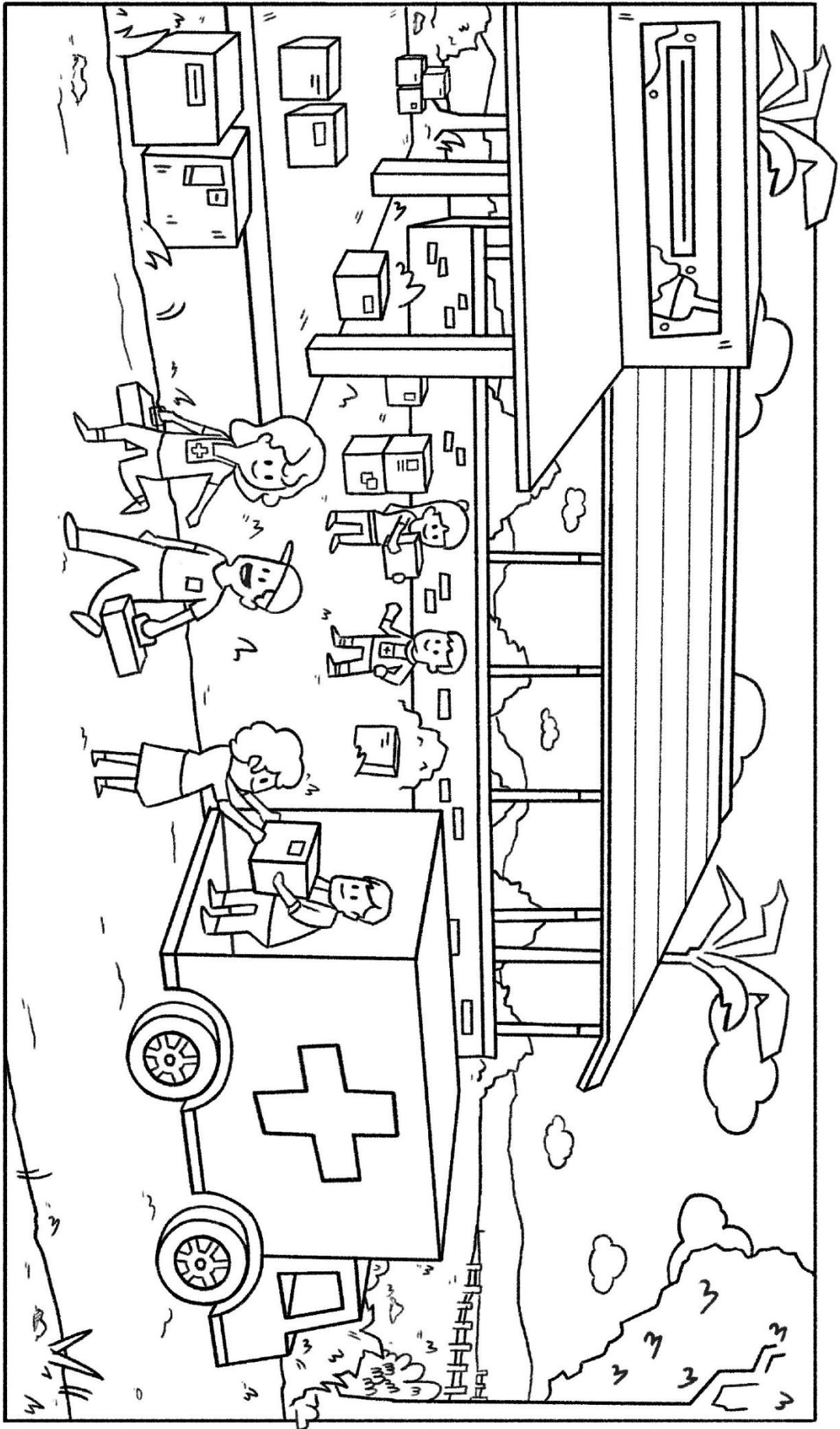

Ես շնորհակալ եմ հետևյալի համար՝

A large, empty rounded rectangular box with a gray border, intended for the user to write their answer to the question above.Three horizontal gray lines, intended for the user to write their answer.

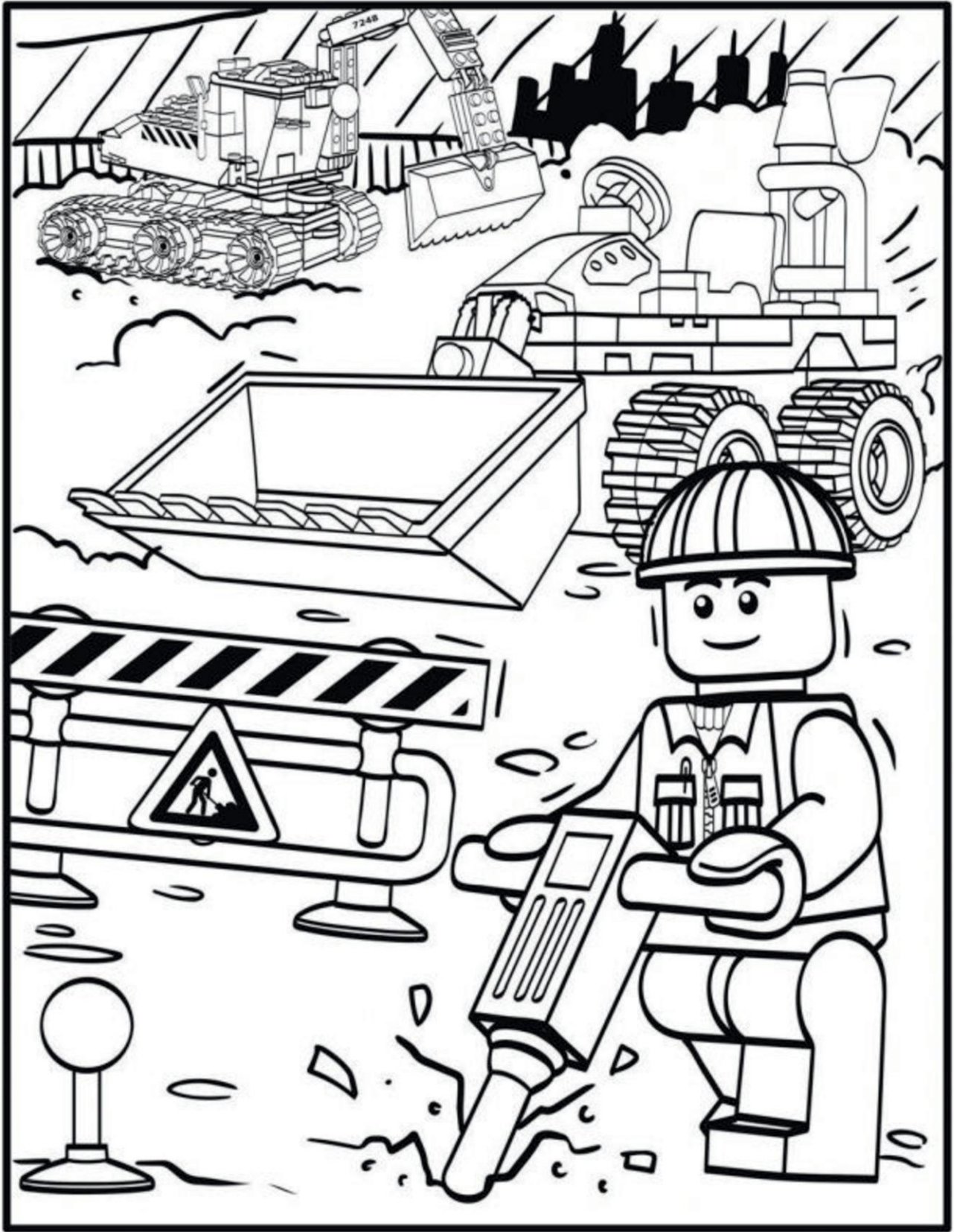
ԳՈՆԱՎՈՐՈՒՄ

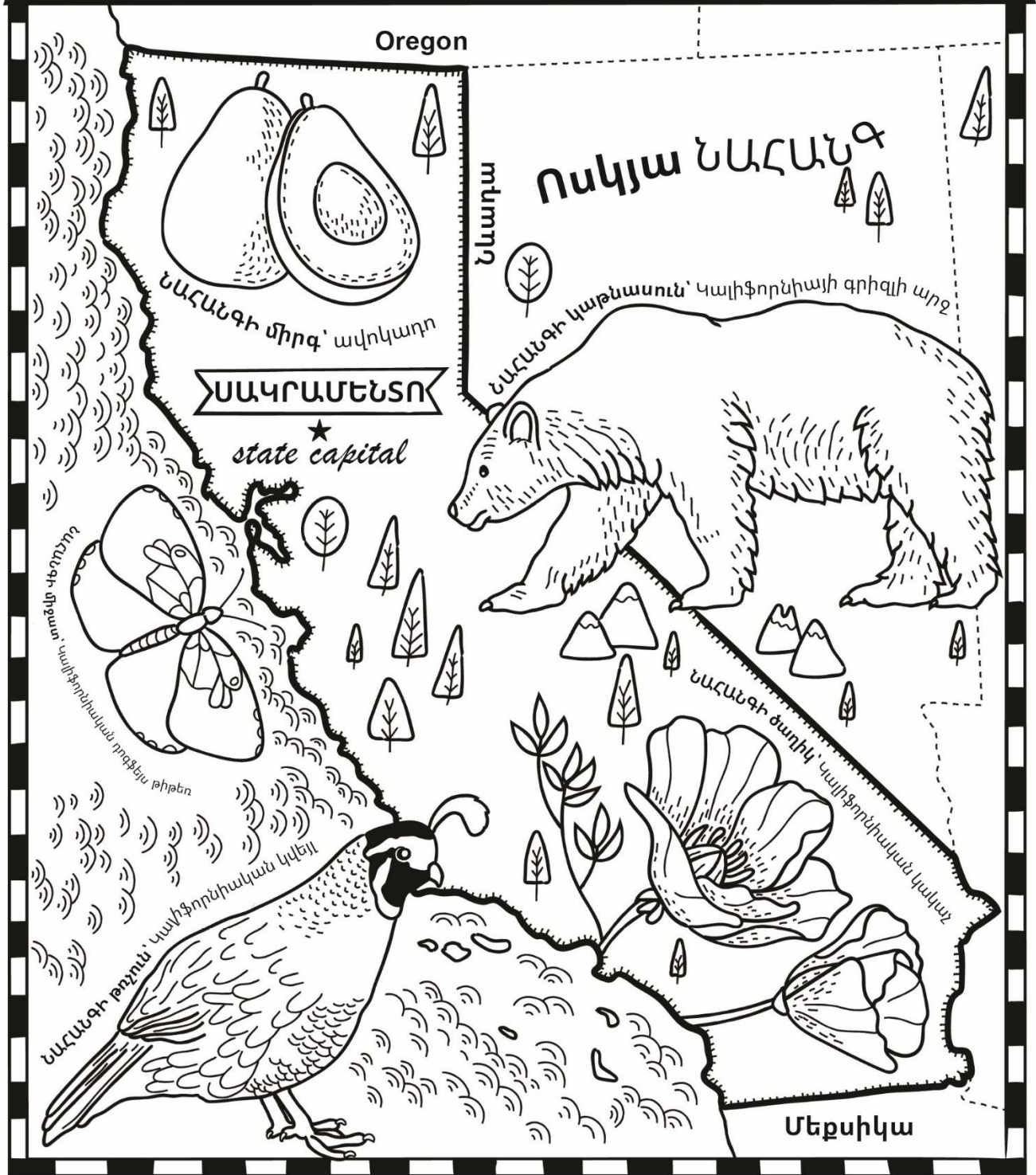

Կալիֆորնիական կակաչ

CALIFORNIA STATE FLOWER

paint the world
SUPER
COLORING

ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱ

Ռեսուրսներ

Ճգնաժամային աջակցություն

988 Ինքնասպանության և ճգնաժամային թեժ գիծ, զանգահարեք կամ ուղարկեք տեքստային հաղորդագրություն՝ 988 | 24/7

Կալիֆոռնիայի Թեժ գիծ

Չգացմունքային աջակցության թեժ գիծ Չանգահարեք
1-855-600-WARM | 24/7

Աղետների տագնապի օգնության թեժ գիծ

www.Disaster.Distress.samhsa.gov

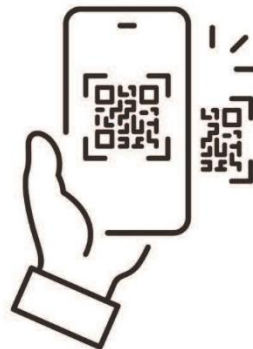
Չանգահարեք (800)-985-5990 | 24/7 | բազմալեզու տեքստային հաղորդագրություն՝ «TalkWithUs», ուղարկեք 66746 համարին

Այցելեք Կալիֆոռնիայի
գարգացման ծառայությունների
բաժանմունքի կայքը՝ ավելի շատ
ռեսուրսների համար:

bit.ly/4jv4ADp

QR կոդ: Օգտագործեք ձեր սմարթֆոնի տեսախցիկը քառակուսուն նայելու համար: Կայքէջ վերահղելու համար պետք է հայտնվի հղում:

Սկանավորեք
այստեղ:

ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Կազմեք ընտանեկան արտակարգ իրավիճակների պլան - *Ready.gov*
bit.ly/4hNbBhl

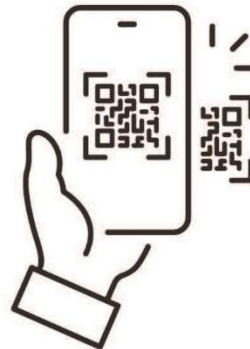
Գրանցվեք արտակարգ իրավիճակների ահազանգերի համար - *CalAlerts*
bit.ly/40Htx5R

Յուզական վերականգնման ռեսուրս - *Ամերիկյան Կարմիր Խաչ (American Red Cross)*
bit.ly/40ZKfyL

QR կոդ: Օգտագործեք ձեր սմարթֆոնի տեսախցիկը քառակուսուն նայելու համար: Կայքէջ վերահղելու համար պետք է հայտնվի հղում:

Սկանավորեք այստեղ: